

Repertoriumnummer: 23 / 1761
Datum van uitspraak: 17/03/2023
Rolnummer: 22/1117/A
Materie: Opvang asielzoekers
Type vonnis: Eindvonnis

Uitgifte

Uitgereikt aan	Uitgereikt aan
<i>op</i> €	<i>op</i> €
Rechtsmiddelen	

**arbeidsrechtbank Gent,
afdeling Gent**

Vonnis

KAMER G6

VON: EVT

In de zaak van:

verblijvende te 9000 GENT, OC Gent, Rigakaai 41, woonstkeuze doende bij zijn advocaat, meester CHATCHATRIAN HAJARPI, met kantoor te 8000 BRUGGE, Langestraat 46 bus 1,

eisende partij,

ter zitting vertegenwoordigd door meester LOOBUYCK ALEXANDER *loco* meester CHATCHATRIAN HAJARPI, advocaat met kantoor te 8000 BRUGGE, Langestraat 46 bus 1.

tegen:

FEDASIL, (KBO: 0860.737.913)

met zetel te 1000 BRUSSEL, Kartuizersstraat 21,

verwerende partij,

ter zitting vertegenwoordigd door meester ISHAQUE SHAHEDA *loco* meester DETHEUX ALAIN, advocaat met kantoor te 1060 BRUXELLES 6, Rue de l'Amazone 37.

VOORWERP VAN DE VORDERING

Eisende partij tekent beroep aan tegen de beslissing van verwerende partij – gedateerd op 23 november 2022 – om zijn verplichte plaats van inschrijving op te heffen in toepassing van de artikelen 9 en 10 van het koninklijk besluit van 12 januari 2011 betreffende de toekenning van materiële hulp aan asielzoekers met een beroepsinkomen verbonden aan een activiteit als loontrekkende.

PROCEDURE

De vordering werd ingeleid bij middel van een verzoekschrift dd. 22 december 2022 dat diezelfde dag via e-deposit ter griffie van deze rechtbank is neergelegd.

Namens verwerende partij werden besluiten neergelegd ter griffie van deze rechtbank op 16 februari 2023.

De partijen werden, overeenkomstig artikel 704, § 2 van het Gerechtelijk Wetboek, opgeroepen om te verschijnen op de openbare zitting van 17 februari 2023.

Op de openbare zitting van 17 februari 2023 zijn beide partijen verschenen en werden zij gehoord in de uiteenzetting van hun middelen en conclusies.

Het debat werd gesloten en de zaak werd meegedeeld aan het openbaar ministerie.

Mevrouw Ann VANDERHAEGHEN, substituut-arbeidsauditeur, gaf mondeling advies op de zitting van 17 februari 2023.

Beide partijen hebben repliek gegeven op dit advies.

Hierna werd de zaak in beraad genomen.

De stukken van het geding, onder meer deze gevoegd bij het dossier van rechtspleging, werden gezien.

FEITEN EN VOORGAANDE

Eisende partij is afkomstig uit Afghanistan.

Op 9 september 2020 diende hij bij de Dienst Vreemdelingenzaken een verzoek in tot het verkrijgen van internationale bescherming. Omdat hij niet zelf in zijn basisbehoeften kon voorzien, vroeg en kreeg hij tevens materiële hulp.

In dit kader verblijft eisende partij sinds 27 oktober 2021 in de opvangstructuur Gent – G4S Corsendonck, Rigakaai 41 in Gent.

Het verzoek tot internationale bescherming van eisende partij werd op 11 maart 2022 afgewezen door het Commissariaat-generaal voor de Vluchtelingen en de Staatlozen. Een schorsend beroep is hangende bij de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen.

Op 23 november 2022 besloot verwerende partij de code 207 van eisende partij op te heffen, met als motivering dat eisende partij sinds meer dan 6 maanden werkte als werknemer op het Belgische grondgebied en een totale bezoldiging ontving die hoger is dan het leefloon. Er werd verwezen naar de artikelen 9 en 10 van het koninklijk besluit van 12 januari 2011 betreffende de toekenning van materiële hulp aan asielzoekers met een beroepsinkomen verbonden aan een activiteit als loontrekkende.

Dit vormt de bestreden beslissing.

Aan het verzoek van (de raadsman van) eisende partij van 19 december 2022 om de bestreden beslissing in te trekken, werd door eisende partij geen gevolg gegeven.

De Directie Operationele Diensten van verwerende partij besliste wel op 21 december 2022 om de vertrektermijnen voor alle personen wiens code 207 verplicht werd opgeheven met toepassing van de

instructie omtrent tewerkstelling, te verlengen tot 9 januari 2023. Op 11 januari 2023 besloot verwerende partij de termijn voor dezelfde doelgroep nogmaals te verlengen tot 23 januari 2023. Nadien zou uitstel mogelijk zijn volgens de regeling voorzien voor andere transitiedossiers. In dat kader besliste verwerende partij op 9 februari 2023 om eisende partij – na aanvraag – een bijkomende termijn toe te kennen om de opvangstructuur te verlaten, zijnde tot 23 februari 2023.

Gelet op deze verlengingen van de vertrektermijn werd het door eisende partij ingestelde kort geding op 23 januari 2023 ontvankelijk, maar ongegrond verklaard bij gebrek aan verdere urgentie op het ogenblik van de uitspraak.

BEVOEGDHEID

Voorliggend geschil valt onder de bevoegdheid van de arbeidsrechtbank overeenkomstig artikel 580, 8°, f van het Gerechtelijk Wetboek.

TOELAATBAARHEID

De zaak werd ingeleid met een verzoekschrift, ontvangen ter griffie van de arbeidsrechtbank Gent, afdeling Gent, op 22 december 2022. Ze is gericht tegen de beslissing van verwerende partij, gedateerd op 23 november 2022.

De vordering werd tijdig en regelmatig naar vorm ingesteld.

De vordering is derhalve toelaatbaar.

TEN GRONDE

1.
Voorafgaandelijk merkt de rechtbank op dat – in weerwil van hetgeen verwerende partij betoogt – onderhavige procedure niet zonder voorwerp is in acht genomen de diverse verlengingen die verwerende partij reeds toestond, de laatste keer tot 23 februari 2023.

Zowel uit de geding inleidende akte als uit de stukken in het dossier en de toelichting ter zitting blijkt immers ontegensprekelijk dat het werkelijke voorwerp van het geschil niet zozeer het verkrijgen van uitstel is, maar wel de vraag of de opheffing van de verplichte plaats van inschrijving in hoofde van eisende partij al dan niet wettig is.

Deze vraag blijft overeind, ondanks de toegestane uitstellen die – zoals verwerende partij zelf aangeeft – niet afdwingbaar en eindig zijn.

2.

Overeenkomstig artikel 3 van de Opvangwet¹, heeft elke asielzoeker in de zin van artikel 2, 1° van deze wet recht op opvang die hem in staat moet stellen om een leven te leiden dat beantwoordt aan de menselijke waardigheid.

Onder opvang wordt de maatschappelijke dienstverlening verstaan die wordt verstrekt door de OCMW's overeenkomstig de OCMW-wet² of de materiële hulp die op grond van de Opvangwet toegekend wordt. Deze laatste hulp wordt gedefinieerd als de hulp die het Agentschap of haar partner binnen een opvangstructuur verleent en die met name bestaat uit huisvesting, voedsel, kleding, medische, maatschappelijke en psychologische begeleiding en de toekenning van een dagvergoeding. Zij omvat eveneens de toegang tot juridische bijstand, de toegang tot diensten als tolkdiensten of opleidingen, evenals de toegang tot een programma voor vrijwillige terugkeer.³

Dit voordeel van materiële hulp voor elke asielzoeker is van kracht vanaf het doen van zijn of haar asielaanvraag en verder gedurende de hele asielprocedure.⁴ In het geval van een negatieve beslissing genomen na afloop van de asielprocedure, eindigt de materiële hulp wanneer de uitvoeringstermijn van het bevel om het grondgebied te verlaten, betekend aan de asielzoeker, verstreken is.

Het uitoefenen van een professionele activiteit kan evenwel gevolgen hebben voor het verkrijgen van deze materiële hulp.

Zo machtigt artikel 35/1 van de Opvangwet de koning om de voorwaarden en de regels vast te stellen volgens dewelke opvang wordt toegekend wanneer de asielzoeker over professionele inkomsten beschikt. Deze regeling kreeg vorm bij koninklijk besluit van 12 januari 2011 betreffende de toekenning van materiële hulp aan asielzoekers die beroepsinkomsten hebben uit een activiteit als werknemer. Ratio legis van dit koninklijk besluit was het zo evenwichtig mogelijk regelen van het conflict dat kan ontstaan tussen enerzijds, het fundamenteel recht van de asielzoeker op materiële hulp dat een menswaardig leven mogelijk moet maken en anderzijds, de inning van professionele inkomsten die hem in staat kunnen stellen om, volledig of gedeeltelijk, een menswaardig leven te leiden.⁵ Het kernidee dat weerhouden werd in het koninklijk besluit, bestaat uit een systeem van forfaitaire en progressieve terugbetaling van de materiële hulp voor de asielzoekers die over professionele inkomsten beschikken en die ofwel geen bepaalde werkzekerheid hebben, ofwel geen zeker inkomensniveau halen. Voor de asielzoekers die wel aan deze 2 voorwaarden tegelijk voldoen, voorziet het besluit de opheffing van de verplichte plaats van inschrijving.

¹ Wet van 12 januari 2007 betreffende de opvang van asielzoekers en van bepaalde andere categorieën van vreemdelingen

² Organieke wet van 8 juli 1976 betreffende de openbare centra voor maatschappelijk welzijn

³ Artikel 2, 6° Opvangwet

⁴ Artikel 6 §1 Opvangwet

⁵ Verslag aan de Koning bij het koninklijk besluit van 12 januari 2011 betreffende de toekenning van materiële hulp aan asielzoekers die beroepsinkomsten hebben uit een activiteit als werknemer

Meer concreet voorziet het koninklijk besluit in een (progressieve) financiële bijdrage van de asielzoeker aan de materiële hulp die wordt berekend op het maandloon. Verder biedt het koninklijk besluit de mogelijkheid tot het opheffen van de opvangplaats van de asielzoeker als de volgende 2 voorwaarden zijn voldaan:

1. De asielzoeker beschikt over een arbeidsovereenkomst
 - van bepaalde duur met een duur van minstens 6 maanden, ofwel
 - voor een welbepaald werk waarvan de duur op minstens 6 maanden kan worden geraamd, ofwel
 - van onbepaalde duur waarvan de proefperiode is verstreken en waarin de partijen niet hebben afgeweken van de regels met betrekking tot de opzegtermijn.
2. Het nettoloon dat de asielzoeker ontvangt, is hoger dan het bedrag van het leefloon zoals bepaald in de artikelen 14 en 15 van de wet van 26 mei 2002 betreffende het recht op maatschappelijke integratie, naargelang de categorie waartoe ze zouden behoren als ze aan de voorwaarden zouden voldoen om hiervan te genieten. De opheffing kan pas plaatsvinden nadat de asielzoeker voor een tweede maal het beoogde loon heeft ontvangen.

Naast dit alles is de materiële hulp, met uitzondering van medische begeleiding, overeenkomstig artikel 35/2 van de Opvangwet niet verschuldigd indien de asielzoeker over voldoende financiële middelen beschikt om te voorzien in zijn basisbehoeften. Artikel 35/2 van de Opvangwet verduidelijkt zelf dat met voldoende middelen een inkomen wordt bedoeld dat gelijk is aan of hoger is dan het bedrag van het leefloon voor de categorie samenwonende met gezinslast.⁶

In die context werd tevens de verplichting voor de asielzoeker verankerd om het Agentschap schriftelijk op de hoogte te brengen van elk element dat verband houdt met zijn beroepssituatie, zijn inkomsten en de evolutie van deze situatie. Indien een asielzoeker financiële middelen verborgen heeft gehouden en daardoor ten onrechte aanspraak maakt op materiële hulp, beëindigt het Agentschap de materiële hulp, met uitzondering van de medische begeleiding, bij een met redenen omklede beslissing. Indien komt vast te staan dat de asielzoeker over voldoende middelen beschikte om in de basisbehoeften te voorzien toen de materiële hulp werd verstrekt, moet de asielzoeker het Agentschap vergoeden voor de verstrekte materiële hulp, met uitzondering van de medische begeleiding.⁷

Het beperken of intrekken van materiële hulp kan hoe dan ook enkel mits een individueel gemotiveerde beslissing, met inachtnaam van het evenredigheidsbeginsel en de specifieke situatie van kwetsbare personen. Het recht op medische begeleiding en een waardige levensstandaard moeten in alle gevallen gewaarborgd blijven.⁸

3.
In casu betoogt eisende partij terecht dat de opheffing van de code 207 niet wettig is, nu hij niet beschikte over een arbeidsovereenkomst van bepaalde duur met een duur van minstens 6 maanden, dan wel over een arbeidsovereenkomst voor een welbepaald werk waarvan de duur op minstens 6 maanden kan worden geraamd hetzij een arbeidsovereenkomst van onbepaalde duur waarvan de

⁶ Artikel 35/2 Opvangwet

⁷ Artikel 35/2 Opvangwet

⁸ Artikel 3, §3 en §4 Opvangwet

proefperiode is verstreken en waarin de partijen niet hebben afgeweken van de regels met betrekking tot de opzegtermijn.

Uit de voorliggende stukken blijkt immers ontegensprekelijk dat eisende partij met tijdelijke (kortlopende) contracten werkt via een interimkantoor.

Het argument van verwerende partij dat zij geen kennis had van het type arbeidscontract en afging op gegevens uit DIMONA waarin een arbeidscontract zonder einddatum terug te vinden was, overtuigt niet. Van een behoorlijk bestuur mag men immers verwachten dat men bij het nemen van een beslissing, zeker met dergelijke impact, zorgvuldig te werk gaat en bijgevolg navraag doet – desgevallend bij eisende partij zelf dan wel haar eigen sociale dienst – over onder meer het type arbeidsovereenkomst, alsook het bedrag van de ontvangen professionele inkomsten en het niet houdt bij vermoedens en schattingen.

Het staat thans in ieder geval vast dat er enkel sprake is van kortlopende tewerkstellingen op interim basis en de rechtbank dient met dit element rekening te houden bij het beoordelen van onderhavig geschil.

De datum waarop eisende partij de nodige inlichtingen verschafte heeft immers geen belang. De rechtbank mag – en zal ook – uitspraak doen op basis van de inlichtingen waarover ze beschikt op het moment van de uitspraak, zonder rekening te houden met de omstandigheid dat eisende partij die inlichtingen niet eerder aan verwerende partij kenbaar heeft gemaakt.⁹

Daarnaast werpt het Openbaar Ministerie ten overvloede op dat het inkomen van eisende partij het toepasselijke leefloonbedrag niet zou overschrijden, hetgeen evenzeer een voorwaarde is om de verplichte plaats van inschrijving op te heffen. De rechtbank stelt in dit kader vast dat het inkomen van eisende partij het leefloonbedrag categorie samenwonende overschrijdt, maar niet het leefloonbedrag categorie samenwonende met gezinslast noch het leefloonbedrag categorie alleenstaande, maar dat uit het dossier niet kan worden afgeleid tot welke categorie eisende partij zou behoren.

Hoe dan ook is, gelet op de voorliggende stukken, niet voldaan aan de voorwaarden die het koninklijk besluit van 12 januari 2011 betreffende de toekenning van materiële hulp aan asielzoekers die beroepsinkomsten hebben uit een activiteit als werknemer stelt met betrekking tot het type arbeidsovereenkomst, om te kunnen overgaan tot het opheffen van de opvangplaats van eisende partij.

Verwerende partij brengt geen concrete en overtuigende motivering aan op grond waarvan – ondanks het niet vervuld zijn van deze voorwaarde – een opheffing van de opvangplaats alsnog gerechtvaardigd zou blijken.

Integendeel blijkt uit de voorliggende stukken dat de zoektocht naar een woning voor eisende partij – ondanks een professioneel inkomen – allesbehalve vanzelfsprekend is en het risico dat eisende partij zonder opvangplaats dakloos zou worden, reëel is. Zelfs de sociale dienst van verwerende partij bevestigt dit.

⁹ Vergelijk i.v.m. maatschappelijke dienstverlening: Cass. 9 februari 2009, *Soc.Kron.* 2010, 65

Om dezelfde reden overtuigt het argument van verwerende partij niet dat ze op grond van artikel 13 van de Opvangwet – dat enkel voorziet in een mogelijke opheffing “in bijzondere omstandigheden” – kon overgaan tot opheffing van de verplichte plaats van inschrijving.

Ook het betoog van verwerende partij dat de menselijke waardigheid nog altijd kan worden gewaarborgd door het bevoegde ocmw, doet geen afbreuk aan bovenstaande overwegingen.

Zoals blijkt uit (het verslag aan de koning bij) het koninklijk besluit van 12 januari 2011 is het al dan niet opheffen van de verplichte plaats van inschrijving gekoppeld aan het vermogen tot zelfredzaamheid van de asielzoeker. Daarnaast bestaat de intentie van de Opvangwet erin om asielzoekers een waardige levensstandaard te garanderen overeenkomstig het principe van de maatschappelijke dienstverlening maar zonder dat de zogenaamde aantrekkingsfactor speelt van financiële steun.¹⁰

Het opheffen van de verplichte plaats van inschrijving kan er dan ook enkel op gericht zijn om zelfredzame bewoners toe te laten de opvangstructuur te verlaten, indien zij financieel krachtig genoeg zijn en de zelfredzaamheid en menselijke waardigheid ook na het verlaten gegarandeerd kan blijven. Het kan niet de bedoeling zijn dat maatschappelijke dienstverlening een vangnet wordt om de opvangcrisis te bezweren. Dit zou de ratio legis van de Opvangwet compleet ondermijnen.

Een opheffing van de verplichte plaats van inschrijving is bijgevolg niet aan de orde wanneer er – zoals in casu – grote twijfels bestaan over de zelfredzaamheid van de asielzoeker en de kans reëel is dat de betrokkene zich binnen afzienbare tijd zal aandienen bij het bevoegde ocmw.

Los daarvan kan tevens worden gewezen op de verklaring van de sociale dienst van verwerende partij zelf waarin wordt aangegeven dat een ocmw zich pas bevoegd verklaart wanneer de betrokken asielzoeker al een nacht dakloos is geweest op het grondgebied van het ocmw. Dit strookt niet met de menselijke waardigheid.

4.
Volledigheidshalve merkt de rechtbank op dat het gegeven dat eisende partij niet spontaan aan verwerende partij te kennen gaf inkomsten te verwerven uit tewerkstelling, geen afbreuk doet aan bovenstaande overwegingen.

De regelgever voorzag immers enkel in een beëindiging van de materiële hulp indien men door het verborgen houden van financiële middelen ten onrechte aanspraak maakte op materiële hulp.¹¹ Dit is in casu niet het geval, nu eisende partij wel degelijk recht had op deze hulp. Verder wordt in geval van verzuim enkel voorzien in een terugvordering dan wel vergoeding voor verstrekte materiële hulp en niet in de opheffing van de verplichte plaats van inschrijving.¹²

¹⁰ Wetsontwerp 16 juni 2006 betreffende de opvang van asielzoekers en van bepaalde andere categorieën van vreemdelingen, Parl. St. Kamer Doc. 51 2565/001, <https://www.dekamer.be/FLWB/pdf/51/2565/51K2565001.pdf>.

¹¹ Artikel 35/2 Opvangwet

¹² Artikel 35/2 Opvangwet en artikel 3 KB van 12 januari 2011 betreffende de toekenning van materiële hulp aan asielzoekers die beroepsinkomsten hebben uit een activiteit als werknemer

6.

Alle overige argumenten van de partijen worden door de rechtbank als irrelevant of niet ter zake dienend afgewezen. Zij wegen zeker niet op tegen de voormelde motieven en zijn niet van aard om tot een andere overtuiging te leiden.

Kosten van het geding

Eisende partij verzoekt verwerende partij te veroordelen tot de kosten van de procedure. Zij laat evenwel na deze concreet te begroten.

Gelet op de recente cassatierechtspraak dient de rechter ambtshalve het juiste tarief van de rechtsplegingsvergoeding toe te passen – behoudens afwijkend uitdrukkelijk procedureakkoord – en mag de rechter ook de gerechtskosten vereffenen wanneer partijen hebben nagelaten deze te begroten.¹³

Overeenkomstig het koninklijk besluit van 26 oktober 2007 tot vaststelling van het tarief van de rechtsplegingsvergoeding bedoeld in artikel 1022 van het Gerechtelijk Wetboek dient de rechtsplegingsvergoeding te worden begroot op 163,98 euro.

OM DEZE REDENEN:

De arbeidsrechtbank Gent, afdeling Gent, **kamer G 6**,

Rechtdoende op **tegenspraak**,

Gelet op de wet van 15 juni 1935 op het gebruik der talen in gerechtszaken, inzonderheid de artikelen 2, 34, 35, 36, 37 en 41, die allen werden nageleefd,

Gelet op het mondeling advies van het openbaar ministerie,

Alle andere en tegenstrijdige conclusies verwerpend,

Verklaart de vordering van de heer ████████ toelaatbaar en gegrond,

Vernietigt de bestreden beslissing van FEDASIL, gedateerd op 23 november 2022,

Zegt voor recht dat in de huidige omstandigheden en behoudens een eerder verval van recht van opvang, de verplichte plaats van toewijzing in hoofde van de heer ████████ niet kan worden opgeheven en dat FEDASIL hem dienvolgens verder materiële hulp dient te verstrekken in het opvangcentrum aan de Rigakaai 41 in Gent.

¹³ Cass. 13 januari 2023, C.22.0158.N ; Cass. 16 januari 2023, C.21.0193.F

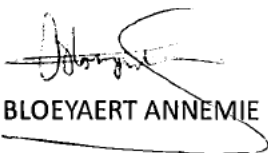
Legt de kosten van het geding krachtens artikel 1017, tweede lid van het Gerechtelijk Wetboek ten laste van FEDASIL, inzonderheid:

- 24,00 euro bijdrage aan het begrotingsfonds voor de juridische tweedelijnsbijstand;
- de kosten aan de zijde van de heer [REDACTED] door de rechtbank begroot op 163,98 euro.

Dit vonnis werd gewezen en ondertekend door:

VAN DE SYPE NELE : rechter,
MOUTON DIRK : rechter in sociale zaken, benoemd als werkgever,
DE WIT JAN : rechter in sociale zaken, benoemd als werknemer-bediende,

bijgestaan door:
BLOEYAERT ANNEMIE, griffier,

BLOEYAERT ANNEMIE

DE WIT JAN

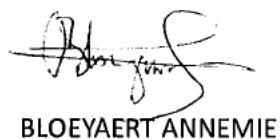
Rechter in sociale zaken
verkeert in de onmogelijkheid
het vonnis te ondertekenen.
(Art. 785 Ger.W.)

MOUTON DIRK

VAN DE SYPE NELE

en uitgesproken op **ZEVENTIEN MAART TWEEDUIZEND DRIEËNTWINTIG** in openbare zitting van de arbeidsrechtbank Gent, afdeling Gent, **KAMER G6** door VAN DE SYPE NELE, rechter en bijgestaan door BLOEYAERT ANNEMIE, griffier.

BLOEYAERT ANNEMIE

VAN DE SYPE NELE